

Br:

18. jul 2019. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurenčije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 8 Zakona o zaštiti konkurenčije (»Sl.list CG«, br. 44/12 i 13/18), člana 10 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 12/18), u postupku ocjene usklađenosti po prijavi državne pomoći od strane Ministarstva kulture, a na osnovu Prijedloga mišljenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurenčije, dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 7 Zakona o zaštiti konkurenčije, daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Predlog zakona o medijima, u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

O B R A Z L O Ž E N J E

Ministarstvo kulture je dopisom br. 01-1605 od 19. aprila 2019. godine, koji je zaveden kod Agencije za zaštitu konkurenčije (u daljem tekstu: Agencija) pod br. 02-379/1 od 22.04.2019. godine, dostavilo Agenciji Predlog Zakona o medijima, na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 12/18, u daljem tekstu: Zakon).

Agencija je dala Mišljenje broj 02-379/5 od 13. maja 2019. godine kojim je utvrdila da Predlog zakona o medijima nije usklađen sa zakonom o kontroli državne pomoći.

Ministarstvo kulture je dopisom br. 01-1605/4 od 10. maja 2019. godine, koji je zaveden kod Agencije za zaštitu konkurenčije (u daljem tekstu: Agencija) pod br. 02-379/6 od 11.06.2019. godine, dostavilo Agenciji korigovani Predlog Zakona o medijima, na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 12/18, u daljem tekstu: Zakon).

OPIS

Predlogom zakona o medijima uređuju se osnovni principi slobode medija, slobode izražavanja, slobodnog osnivanja medija, javnosti medijskog vlasništva, transparentnosti oglašavanja u medijima, zaštite medijskog pluralizma, prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, zaštita posebnih prava, pravo na ispravku i odgovor, čuvanje i pravo uvida u medijski zapis, inostrana informativna djelatnost i kaznene odredbe.

Dalje, Crna Gora obezbeđuje i garantuje slobodu medija, izražavanja i informisanja na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama (EU, Savjet Evrope, OUN, OEBS).

Takođe, Predlogom zakona, u glavi IX Zaštita medijskog pluralizma, definisani su uslovi finansiranja medija ustanovljavanjem Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija (daljem tekstu: Fond).

Naime, kako i u samom obrazloženju Predloga zakona stoji, globalna ekomska kriza na najširem nivou otvorila je pitanje modaliteta pomoći medijima – sa osnovnim motivom održivosti u cilju pluralizma mišljenja. U ocjeni Analitičkog izvještaja iz 2011. godine, pratećeg dokumenta uz mišljenje Evropske komisije o članstvu Crne Gore u Evropsku Uniju, navedeno je da je “medijska panorama raznovrsna i pluralistična, iako je finansijska održivost medija često slaba”. U cilju prevazilaženja ovog problema, Vlada je otkupila dug komercijalnih i štampanih elektronskih medija u skladu sa Rješenjem Komisije za kontrolu državne pomoći (akt broj 01-19/1) od 23. februara 2011. godine u iznosu od 5.328.441,93 eura.

U svom izvještaju o napretku za 2015. godinu, Evropska komisija je ukazala i na sljedeće: „Činjenica da mnoge medijske kuće nisu finansijski održive ima negativan uticaj na kvalitet izvještavanja i na profesionalnost u medijima“. Da bi odgovorila na navedeno, Vlada Crne Gore je otkupila dugovanja komercijalnih emitera prema Radiodifuznom centru (RDC) u ukupnom iznosu od 1.597.093,72 eura, u skladu sa pravilima o pomoćima male vrijednosti (*de minimis* pomoć), na osnovu akta Komisije za kontrolu državne pomoći broj 01-23/1 od 10. marta 2017. godine, u maksimalnom iznosu od 200.000 eura za svaki medij, u periodu od naredne 3 tri godine.

Uvažavajući sve preporuke relevantnih institucija o medijskom pluralizmu i transparentnosti medijskog vlasništva, Ministarstvo kulture je kroz Predlog zakona o medijima predložilo uvođenje Fonda da bi se obezbijedila, između ostalog, i finansijska održivost medija.

OCJENA

U skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći, Prilogom 2b - Saopštenje Komisije o primjeni pravila o državnim pomoćima za javne radiodifuzne usluge (52009XC1027(01) SL C 257, 27. 10. 2009.) („Službeni list Crne Gore“, br. 35/14, 2/15, 38/15 i 20/16), Agencija je utvrdila da Predlog zakona definiše sljedeće:

- **Državna pomoć** - Sredstva iz Fonda, obzirom da se ubiraju na osnovu Zakona i da im je izvor direktno budžet Crne Gore, predstavljaju državna sredstva, te samim tim svaka njihova raspodjela predstavlja državnu pomoć.
- **Naknada za pružanje usluge od opšteg ekonomskog interesa** - Utvrđeno u kojem obliku se sredstva dodjeljuju.
- **Akt o povjeravanju** - Utvrđeno kojim aktom (ugovor, odluka) se medijima dodjeljuje pravo i obaveza vršenja usluge za koju im se isplaćuje naknada iz Fonda.
- **Odvojeno računovodstvo** - Predlogom zakona definisano je da medij kome je dodijeljena pomoć iz Fonda dužan da vodi *odvojeno računovodstvo* za aktivnosti vezane za proizvodnju programskih sadržaja od javnog interesa, koje

omogućava u poslovnim knjigama odvojeno iskazivanje prihoda, rashoda i poslovnih rezultata nastalih od ove djelatnosti od prihoda, rashoda i poslovnih rezultata nastalih obavljanjem komercijalnih djelatnosti.

- **Postojanje redovne i efikasne kontrole** - Predlogom zakona utvrđeno je da će se donijeti rješenje o *povraćaju sredstava* ukoliko je iznos dodijeljenih i uplaćenih sredstava viši od onoga koliko je neophodno kako bi se pokrili neto troškovi koje je imao određeni medij u vezi sa aktivnostima iz potpisanih akta (ugovora, odluke) ili ukoliko je medij dodijeljena sredstva koristio suprotno uslovima iz ugovora i ovog pravilnika.
- **Jasno utvrđena obaveza pružanja usluge od javnog interesa**, Sredstva se dodjeljuju u cilju poboljšanja medijskog pluralizma, a posebno za proizvodnju sadržaja koji su značajni za: promociju kulturne raznolikosti i očuvanje tradicije; Evropske integracije Crne Gore; aktuelne društvene, političke i ekonomске teme; nauku, umjetnost i obrazovanje; zaštitu prava i dostojanstva manjinskih naroda i drugih nacionalnih zajednica od diskriminacije, stereotipa i predrasuda; djecu i mlade; zaštitu okoline, održivi razvoj i turizam; zdravlje, zdravstvenu kulturu i zdrave stilove života; promociju poljoprivrede i turizma; afirmaciju preduzetništva; zaštitu potrošača; borbu protiv korupcije; borbu protiv bolesti zavisnosti; društvenu integraciju ranjivih kategorija društva (osobe sa invaliditetom, nezaposleni, osobe treće životne dobi, samohrani roditelji, žrtve porodičnog nasilja i dr.); razvoj civilnog društva i volonterizma; i promociju medijske pismenosti.
- **Javni konkurs**, raspodjelu sredstava vrši se jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa, u skladu sa posebnim aktom donesenim za svaki podfond.
- **Registar**, u kojem se vodi evidencija o raspodjeli sredstava za pružanje javnih usluga i objavljuje izvještaj o raspodjeli sredstava na internet stranici u roku od 30 dana od dana donošenja akta o povjeravanju.

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović